

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนอธิบาย

หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การเขียนอธิบาย

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความหมายการเขียนอธิบาย

การเขียนอธิบาย เป็นการเขียนเพื่อการสื่อสารให้เกิดความกระจ่างแจ้งเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียดและถูกต้อง ด้วยกลวิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา

กลวิธีการเขียนอธิบาย

๑. การอธิบายตามลำดับขั้น คือ การเขียนอธิบายที่แสดงขั้นตอนไปตามลำดับการเขียนอธิบายวิธีนี้มักใช้กับการอธิบายกระบวนการ กิจกรรม หรือการเปลี่ยนแปลงที่มีขั้นตอน เช่น วิธีทำอาหาร การทดลองวิทยาศาสตร์ การออกกายบริหาร และการเจริญเติบโตของพืช เป็นต้น

2. การอธิบายด้วยการให้คำจำกัดความ (นิยาม) คือ การเขียนอธิบายความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การให้คำจำกัดความประกอบด้วยข้อความที่ต้องการคำอธิบาย เช่น

คำว่า “คาราโอเกะ” เป็นภาษาญี่ปุ่นเกิดขึ้นใหม่ โดยนำคำว่า “คารา” (Kara) ซึ่งแปลว่า “ว่างเปล่า” มาผสมกับคำยืมจากภาษาอังกฤษว่า “โอเกะ” (จากคำว่า Orchestra) รวมความแล้วมีความหมายถึงเพลงที่มีแต่เสียงดนตรี ไม่มีเสียงนักร้อง แต่มีเนื้อร้องปรากฏเลื่อนไปตามส่วนล่างของจอ เพื่อให้คนที่ชอบร้องเพลงได้ร้องไปตามทำนองและได้ดูภาพสวย ๆ ที่อาจจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับเพลงนั้น ๆ ก็ได้

(ที่มา : นิตยา กาญจนวรรณ)

๓. การอธิบายด้วยการให้รายละเอียด คือ การเขียนอธิบายที่จะแสดงรายละเอียดหรือให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เป็นต้นว่า การอธิบายลักษณะทางกายภาพ เช่น

ข้างเผือก ข้างสำคัญ หรือข้างสีประหลาดนั้น ตามตำราท่านกำหนดไว้ ๗ ประการ คือ มีตาขาว มีเพดานขาว มีเล็บขาว มีพื้นหลังเป็นสีขาว หรือสีหม้อใหม่ มีขนขาว มีขนหางขาว และมีอันทโกศขาวหรือสีหม้อใหม่

๔. การอธิบายด้วยการยกตัวอย่าง คือ การเขียนอธิบายที่มีการยกตัวอย่างประกอบเรื่อง เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น มักมีคำว่า เช่น ได้แก่ อาทิ ตัวอย่างเช่น เช่น

ผักสดที่คุณแม่บ้านจะเลือกมาทำสลัดนั้น หาได้ไม่ยากเลยทั้งจากตลาดสดใกล้บ้านหรือแม้กระทั่งในซูเปอร์มาร์เก็ตก็มีผักมากมายให้คุณแม่บ้านได้เลือกสรรตามชอบใจ ไม่ว่าจะเป็นผักไทย ๆ อย่างแตงกวา มะเขือเทศ หอมหัวใหญ่ กะหล่ำปลี และผักกาดหอม หรือผักของฝรั่ง อย่างแครอท แชลรี่ ผักกาดแก้ว กะหล่ำปลีสีม่วง แรดชิ และบิทูท เป็นต้น

๕. การอธิบายด้วยการเปรียบเทียบ คือ การเขียนอธิบายที่ชี้ให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งที่ผู้เขียนนำมาเปรียบเทียบกัน เช่น

...การจะดูแลต้นส้มที่รักสักต้นให้ผลิดอกออกผลได้ตั้งใจไม่ต่างอะไรกับการอุ้มชูดูแลเด็กอ่อน ใช่เพียงเพราะต้นส้มใช้เวลาตั้งท้อง นับแต่วันที่ผลิดอกจนถึงวันที่เก็บผลได้กินเวลาราวเก้าเดือนเหมือนกับคน แต่ส้มยังมีความละเอียดอ่อนกับน้ำ ดิน อากาศ รวมไปถึงแมลง จึงต้องทะนุถนอมดูแลเดียวกับทารก...

๖. การอธิบายด้วยการแสดงเหตุและผล คือ การเขียนอธิบายที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ว่า สาเหตุนั้น ๆ จะก่อให้เกิดผลอะไรตามมา หรือผลลัพธ์นั้น ๆ เกิดจากสาเหตุอะไร เช่น

ความเครียดในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นเครียดเรื่องงาน เรื่องเงิน หรือเรื่องส่วนตัวและการรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา อีกทั้งยังรับประทานอาหารที่มีรสเปรี้ยวจัด และเผ็ดจัด ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคกระเพาะอาหารได้ อาการเบื้องต้น คือ ปวดท้องทั้งก่อนและหลังรับประทานอาหาร บางรายก็คลื่นไส้และอาเจียน หากไม่ได้รับการรักษาที่ถูกต้องอาจทำให้ปวดท้องขึ้นรุนแรงจนถึงกระเพาะอาหารทะลุได้

(ที่มา :ธีรภาพ โลหิตกุล)

หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การเขียนอธิบาย
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนที่การเดินทางของนักเรียนจากบ้านมายังโรงเรียนพร้อมทั้งเขียนอธิบายให้เข้าใจ

Patient Information	
Full Name	
Date of Birth	
Gender	
Address	
City	
State	
Zip	
Phone	
Medical History	
Current Medications	
Previous Surgeries	
Chronic Conditions	
Family History	
Physical Examination	
Vital Signs	
General Appearance	
Head, Eyes, Ears, Nose, Throat	
Heart, Lungs	
Abdomen	
Extremities	
Neurological	
Laboratory Tests	
Complete Blood Count	
Basic Metabolic Panel	
Liver Function Tests	
Urine Analysis	
Imaging Studies	
X-ray	
Ultrasound	
CT Scan	
MRI	
Treatment Plan	
Medications	
Procedures	
Referrals	
Patient Education	
Health Education	
Consent	
Physician Information	
Physician Name	
Physician Title	
Physician Signature	
Physician Stamp	

This image shows a single sheet of white paper with ten horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.